

Dr. Almási Adrienn*: Mi történik a hitelekkel a törlesztési moratórium alatt?

A fizetési moratórium ideje március 19-től mintegy 9 hónapig, 2020. december 31-ig tart (ezen időtartam a kormány döntésével meghosszabbítható). A felhalmozódó tőke-, kamat- és díjfizetési tartozást nem engedik el, hanem a törlesztési kötelezettség későbbre halasztódik. Ezért (is) fontos az aktuális élethelyzethez igazodó, átgondolt fogyasztói döntés a fizetési halasztás vagy a moratórium alatti törlesztés közötti választáshoz.

A kormánya által a koronavírus-járvány miatt 2020. március 19-től kezdődően elrendelt fizetési moratórium a március 18-ig folyósított hitelekből (hitel, kölcsön és pénzügyi lízing) eredő olyan tőke-, kamat- és díjfizetési kötelezettségre vonatkozik, amelyek a hitelszerződés alapján a moratórium ideje alatt válnának esedékessé. Ezek megfizetésére tehát a fogyasztók – döntésüktől függően – fizetési haladékot kapnak.

A fizetési halasztás igénybevételére vagy a törlesztés további vállalására vonatkozó, az aktuális élethelyzethez igazodó, átgondolt fogyasztói döntés különösen fontos. A fizetési moratórium ugyanis mintegy 9 hónapig, 2020. december 31-ig tart (sőt, időtartama a kormány döntésével meghosszabbítható). Az ezen időszak alatt a felhalmozódó tőke-, kamat- és díjfizetési tartozást nem engedik el, hanem törlesztésük csak későbbre, a moratórium lejártá utánra halasztódik.

A fizetési halasztás mellett szólhat, hogy a moratóriummal például egy átlagos 10 millió forint fennálló tőketartozású (10 év hátralévő futamidő, THM 4,5%) lakáshitel esetén - a pénz időértékét is figyelembe véve - jelenértéken mintegy 70 ezer forinttal kedvezőbb helyzetbe kerülhet a fogyasztó, mint a fizetési halasztás mellőzésével.

A hiteltörlesztési moratórium automatikusan lépett életbe, tehát azt a lakossági ügyfeleknek nem kell külön kérniük bankjuktól, pénzügyi vállalkozásuktól. Ha viszont egy fogyasztó mégis törleszteni kíván, akkor fizetési szándékát jelezze hitelezője felé. Jelzésnek tekinthetők az átutalások, befizetések is. Ennek módjáról a bankok a honlapjukon nyújtanak tájékoztatást. Amennyiben a moratórium alatt a törlesztés mellett döntünk és közben pénzügyi teherviselő képességünk esetleg kedvezőtlenül változik, akkor a moratórium ismét – bármilyen újabb nyilatkozat nélkül - automatikus védőhálót nyújt számunkra: egyszerűen nem fizetjük be a törlesztő részletet.

A hitel törlesztésének (kamat, díj, költség) moratórium ideje alatti elmaradása miatt a szerződést a hitelező nem mondhatja fel, késedelmi kamatot nem számíthat fel. A kormányrendeletben előírt törlesztés-felfüggesztéssel ugyanis a fogyasztó fizetési halasztást kapott, tehát nem kerülhet késedelembe.

Ugyanez érvényes a központi hitelinformációs rendszerbe (KHR, „banki adóslista”) való adattovábbításra is. A fizetési moratórium idejére eső törlesztés nem teljesítése miatt nem kerül be új mu- lasztásra vonatkozó információ a KHR-be. A moratórium ugyanakkor azt nem zárja ki, hogy az adós negatív adatainak KHR-be való átadására a fogyasztó olyan lejárt tartozása miatt kerüljön sor, amelyet még a moratórium előtti időszakban meg kellett volna fizetnie.

A moratórium előtt felmondott, akár végrehajtás alatt álló hitelekre viszont nem vonatkozik a fizetési halasztás. Ez ugyanis kizárólag a moratórium kezdő napját megelőző napon, 2020. március 18-án fennálló, tehát még élő hitelekre írja elő a törlesztés felfüggesztésének lehetőségét.

** A szerző a Magyar Nemzeti Bank vezető fogyasztóvédelmi szakértője
„Szerkesztett formában megjelent az origo.hu oldalon 2020. április 2-án.”*